

Nieuwe vesper Monteverdi

Bijzonder kerstconcert van Nieuw Bach Ensemble

AMERSFOORT • De betekenis van componist Claudio Monteverdi kan niet onderschat worden. Het Nieuw Bach Ensemble onder leiding van dirigent Krijn Koetsveld wil met het kerstconcert recht doen aan de grote Italiaanse vernieuwer.

PETER VAN DE VUSSE

De Amersfoortse dirigent Krijn Koetsveld zegt het onomwonden: 'Ik ben een fan van Claudio Monteverdi'. Waar anderen ontroerd raken door de muziek van Bach, Beethoven of Mozart raakt Koetsveld, onder andere oprichter van verschillende ensembles en oud-docent Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht, in vervoering door Monteverdi's werk. „De muziek van Monteverdi is te vergelijken met barokke bouwkunst. De basisvorm is simpel, maar als je het van dichtbij bekijkt, zie je de versieringen. De schoonheid van de symmetrische stijl. Monteverdi weet dat op geniale wijze te vertalen naar de muziek,” klinkt het bewonderend.

Monteverdi (1567-1643) staat centraal in het kerstconcert van het Nieuw Bach Ensemble (NwBE), Kerst in Venetië, vespers van Claudio Monteverdi, vanavond in de St. Joriskerk. Het is niet de eerste keer dat het NwBE muziek van Monteverdi uitvoert, wel is bijzonder dat Koetsveld voor dit concert zelf een nieuwe Monteverdi-vesper heeft samengesteld.

„Vespers zijn de psalmen, gezangen en hymnen voor de liturgie in de rooms-katholieke kerk. Voor veel componisten, onder wie Monteverdi, dienden ze ter inspiratie voor de kerkmuziek. De componist heeft veel meer geschreven dan zijn bekende *Mariavesper* uit 1610. Van zijn *Mariavesper* en van een aantal latere psalmen en misdeelen heb ik een nieuwe vesper gemaakt,” vertelt Koetsveld.

Wat is de betekenis van Monteverdi? Koetsveld: „Als één van de eerste componisten heeft Monteverdi meerdere stijlen verenigd. Hij was een bruggenbouwer tussen de renaissance - met zijn vocale meerstemmigheid en de barokmuziek

Het Nieuw Bach Ensemble met dirigent Krijn Koetsveld tijdens een eerder concert. Vanavond treden orkest, koor en solisten op met een kerstprogramma met vespers in de St. Joriskerk.

FOTO NIEUW BACH ENSEMBLE

waarin het sololied werd geïntroduceerd. In zijn *Mariavesper* zie je beide stijlen verenigd. Hij heeft het op een briljante manier tot één geheel gemaakt.”

„Wat je ziet in de muziekstukken van Monteverdi zijn bijvoorbeeld onverwachte harmonieën,” vervolgt Koetsveld. „Hij speelt met rusten, harmonieën, ritmen en melodieën. Daarin is hij zo creatief en verrassend. Hij zet de kracht van de tekst om in klank. Dat maakt hem tot één van de grootsten in de muziekgeschiedenis.”

Met het omzetten van de zogeheten polyfone stijl naar de concertante stijl is Monteverdi een groot vernieuwer. Volgens Koetsveld heeft de in 1613 tot 'maestro di cappella' van de beroemde basiliek San Marco in Venetië benoemde Monte-

verdi ondermeer de barokmuziek van Bach beïnvloed. „Eén van Monteverdi's leerlingen was namelijk Heinrich Schütz, een Duitse componist die leefde voor Bach. Er is een rechtstreekse lijn tussen Monteverdi en Bach. Want in de Johannes-Passion zijn ook wereldlijke en geestelijke stijlen geïntegreerd.”

Het Nieuw Bach Ensemble, dat in 2009 werd opgericht na het faillissement van het Nederlands Bach Ensemble, voert niet alleen geregeld stukken van Monteverdi op, maar ook van Bach zelf. „Elk jaar met Pasen laten we de Johannes-Passion horen. Ik heb een voorkeur voor de Johannes boven de Matthäus-Passion. Vanwege de dramatiek. De Johannes-Passion is dramatischer, bijna een kleine opera. De Matthäus-Passion is meer beschouwend.”

Dirigent Krijn Koetsveld. 'Ik ben een fan van Monteverdi. Er is een rechtstreekse lijn van Monteverdi naar Bach.'

FOTO NIEUW BACH ENSEMBLE

Monteverdi in Joriskerk

Het Nieuw Bach Ensemble (een koor met 32 leden, een twaalfkoppig veelstemmig orkest met onder andere oude instrumenten en vijf solisten) voert de *Kerstvespers* van Claudio Monteverdi uit in de grote St. Joriskerk. „Vroege barokmuziek van onder andere Monteverdi komt het beste tot zijn recht in grote kerken. Monteverdi schreef zijn vespers voor de San Marco-basiliek. De muziek heeft ruimte nodig. Monteverdi wist dat. De Joriskerk heeft een prachtige akoestiek met een fraaie nagalm. Bach past daar niet, die voeren we op in de St. Franciscus Xaverius kerk. Voor concerten met kleine vocale bezetting gaan we vaak naar de St. Aegtenkapel.”

Kerst in Venetië - Vespers van Claudio Monteverdi, do 13 dec, 20.15 uur, St. Joriskerk, Hof, Amersfoort. Meer info op de site: www.nieuwbachensemble.nl